

Contribution ID: 7

Type: **not specified**

Panelová diskusia

Wednesday, November 26, 2025 5:30 PM (45 minutes)

Panelová diskusia k 45. výročiu FMFI UK

Účastníci: doc. RNDr. Ján Boďa, CSc.

prof. RNDr. Jozef Masarik, DrSc.

doc. RNDr. Peter Mederly, CSc.

prof. RNDr. Branislav Rován, PhD.

prof. RNDr. Daniel Ševčovič, DrSc.

Moderuje: RNDr. Róbert Kysel, PhD.

Okruhy tém (korešpondujú s míľníkmi v dejinách fakulty)

1. Rok 1980 - vznik MFF UK

Fakulta nevznikla na "zelenej lúke", ale rozdelením Prírodovedeckej fakulty UK na Prírodovedeckú fakultu UK a Matematicko-fyzikálnu fakultu UK. Vzniku MFF UK predchádzalo postupné budovanie štruktúry matematických a fyzikálnych pracovísk v 60. a 70. rokoch, v roku 1974 vznikla katedra teoretickej kybernetiky. Zároveň sa v rokoch 1967-1988 budoval univerzitný areál v Mlynskej doline (1. etapa v rokoch 1967-1978: pavilóny matematiky, výpočtového strediska, fyziky 1 a fyziky 2, 2. etapa v rokoch 1976-1988: pavilóny chémie 1, chémie 2, biológie 1, biológie 2 a geológie). Medzi dôvodmi vzniku fakulty sa v publikácii k 25. výročiu vzniku fakulty uvádza veľkosť prírodovedeckej fakulty, ktorú bolo čoraz ťažšie riadiť (niekoľkých desiatok katedier zoskupených v šiestich sekciách, množstvo študijných odborov, z toho vyplývajúca rozdielnosť priorit pracovísk a študijných odborov vo finančnej, personálnej i materiálnej oblasti). Prírodovedecká fakulta UK bola jednou z najväčších fakúlt UK (v školskom roku 1979/1980 zamestnávala 406 učiteľov, z toho 37 profesorov, 83 docentov, 286 odborných asistentov a 648 technických a ostatných zamestnancov, študovalo na nej 2 582 poslucháčov denného štúdia a 367 poslucháčov popri zamestnaní, fakulta bola školiacim pracoviskom pre 35 vedných odborov).

2. (a) roky - prvé roky činnosti samostatnej MFF UK

Parafrázujúc výrok prvého prezidenta ČSR T. G. Masaryka, inštitúcie žijú z myšlienok, na ktorých boli založené. 80. roky 20. storočia sú historikmi vnímané ako roky stagnácie česko-slovenskej spoločnosti. Nemožno však toto tvrdenie paušalizovať, dajú sa nájsť aj kontrapríklady, nazývané aj "ostrovy pozitívnej deviácie". Traduje sa, že jedným z ostrovov pozitívnej deviácie bola aj vtedajšia Matematicko-fyzikálna fakulta UK ("matfyz").

3. Rok 1989-1990 - Nežná revolúcia, zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách

Nežná revolúcia sa odohrávala aj v priestoroch fakulty, angažovali sa v nej významnou mierou aj študenti a zamestnanci fakulty. Fakulta si v roku 2019 pripomenula 30. výročie Nežnej revolúcie výstavou archívnych dokumentov vo vestibule pavilónu F1. Ako revolučný demokratický orgán na MFF UK vznikla dňa 29. novembra 1989 Rada pracujúcich a študentov. Dňa 12. decembra 1989 odstúpil dlhoročný dekan MFF UK prof. Greguš, následne bol dňa 21. decembra 1989 zamestnancami fakulty za dekana zvolený prof. Beloslav Riečan. Náместníkom ministra školstva pre oblasť vysokých škôl sa stal prof. Ján Pišút. Tvoril sa nový vysokoškolský zákon, ktorý bol v máji 1990 schválený Federálnym zhromaždením ČSFR. V júni 1990 sa na fakulte uskutočnili prvé voľby do Akademického senátu MFF UK.

Zákon potvrdil demokratické premeny, ktoré sa udiali v riadení vysokých škôl a fakúlt, a za personálny substrát akademickej samosprávy ustanovil akademickú obec vysokej školy (fakulty). Zákon ďalej ustanovil za akademické orgány a akademických funkcionárov fakulty akademický senát fakulty,

vedeckú radu fakulty, dekana a prodekanov, a súčasne určil rozsah ich právomocí. Zákon ponechával vysokú mieru autonómnosti vysokým školám a fakultám, podrobnosti o organizácii, riadení, činnosti, hospodárení a o štúdiu na fakulte určoval štatút fakulty.

4. Rok 2000 - premenovanie MFF UK na FMFI UK

Prvé diskusie o zmene názvu fakulty možno datovať do roku 1990, kedy na prvom zasadnutí novokonštituovaného Akademického senátu MFF UK dňa 2. júla 1990 sa k otázke prípadnej zmeny názvu fakulty viedla (aspoň podľa zápisnice zo zasadnutia) „búrlivá a rozporuplná diskusia“. Ku konkrétnym krokom vedúcim ku zmene názvu fakulty napokon došlo až o desaťrošie neskôr, teda v roku 2000. Otázka zmeny názvu fakulty sa najskôr prerokúvala na zasadnutí Vedenia MFF UK dňa 18. januára 2000. Vedenie fakulty v kontexte opatrení vedúcich k posilneniu postavenia informatiky na fakulte vyjadrilo súhlas s návrhom na zmenu názvu fakulty na Fakultu matematiky, fyziky a informatiky UK. Návrh na zmenu názvu fakulty bol predložený na zasadnutie Akademického senátu MFF UK dňa 31. januára 2000. Vtedajší dekan doc. Fischer návrh zdôvodnil existenciou troch rovnoprávných sekcií (matematickej, fyzikálnej a informatickej), čo malo viesť k tomu, že vo vtedajšom pomenovaní fakulty (Matematicko-fyzikálna fakulta UK) jedna zo sekcií chýbala. Akademický senát MFF UK po diskusii návrh na zmenu názvu fakulty s účinnosťou od 1. septembra 2000 väčšinou hlasov schválil.

5. Rok 2002 - zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách

V druhej polovici 90. rokov 20. storočia sa vo vysokoškolskom prostredí hromadili problémy, ktoré nebolo možné vyriešiť na podklade veľmi „liberálneho“ zákona o vysokých školách z roku 1990. Počas pôsobenia ministra školstva doc. Ftáčnika a aj za účasti doc. Mederlyho bol vypracovaný a v roku 2002 schválený nový zákon o vysokých školách, ktorý s početnými novelizáciami platí dodnes. Vysoké školy získali finančnú autonómiu, zo štátnych rozpočtových organizácií sa transformovali na verejno-právne inštitúcie. Zaviedol sa výkonový model financovania vysokých škôl a fakúlt. Fakulty však stratil dovtedajšiu právnu subjektivitu, čo je doposiaľ mnohými akademickými funkcionármi fakúlt vnímané ako negatívum. Zaviedol sa kreditový systém štúdia a trojstupňový model vysokoškolského vzdelávania.

Pracovisko fakulty (katedra)/ Department of Faculty

Tlač postru/ Print poster